

[Udenrigsministeren.]

delen med råvarer. Men en sådan politik må suppleres med en direkte hjælp til udvikling af disse landes egen økonomi.

En sådan hjælp skal i første række være en hjælp til selvhjælp, idet det er en væsentlig forudsætning, at udviklingslandene selv bidrager, bl. a. ved at tilvejebringe en effektiv administration og ved at skabe samfundsinstitutioner — også på uddannelsesområdet — som svarer til det lokale miljø og behov. Selv om det naturligvis må overlades til udviklingslandene selv at tilrettelægge deres interne politik uden indblanding eller påtryk udefra, vil mange af disse lande næppe i løbet af en kortere periode være i stand til at opbygge et effektivt samfundsmaskineri uden støtte udefra. Ydelse af støtte og vejledning af denne art er en af De Forenede Nationers vigtigste opgaver. Danmark har derfor hidtil ydet langt den største del af sin bistand gennem FN og de herunder hørende internationale organisationer, både for så vidt angår den tekniske, økonomiske og humanitære bistand.

Det af udvalget fremsatte forslag bygger på den konklusion, at den væsentligste del af Danmarks bistand til udviklingslandene også fremtidigt bør ydes gennem FN eller i samarbejde med FN. Dette stemmer overens med udviklingslandenes egne ønsker, idet disse foretrækker den multilaterale bistand, som er upolitisk og anses for mindre ydmygende, fordi den ydes gennem en organisation, som udviklingslandene selv er medlem af. Endvidere må hensynet til betydningen af en styrkelse af FN og til en international koordinering af de tekniske bistandsydelser i sig selv tillægges stor vægt. Regeringen er enig med udvalget i, at man som hidtil i stort omfang bør yde bistand gennem de multilaterale kanaler.

En række andre hensyn taler dog for, at man samtidig også væsentligt forøger bevillingerne til bilateral bistand. Først og fremmest har vore egne levevilkår udviklet sig således, at vi foruden at opretholde

og forøge den multilaterale bistand har råd til sideløbende hermed at påbegynde en bilateral indsats. Der har i den senere tid vist sig en stigende interesse i befolkningen for at deltage i dette arbejde. Fra mange sider og ikke mindst fra ungdommen har regeringen modtaget opfordringer til at gøre mere for udviklingslandene. Det ville være af stor værdi, at arbejdet med teknisk bistand kunne hvile på et bredt folkeligt grundlag. Ønsker man at drage befolkningerne med ind i dette arbejde, vil det ikke kunne ske alene gennem en forøgelse af bidragene til multilateral hjælp, men må især baseres på en direkte indsats i udviklingslandene, således at bistandens nationale præg bevares. Man bør dog også ved ydelsen af bilateral bistand i alle tilfælde søge etableret kontakt og om muligt et samarbejde med FN.

Også fra de danske erhvervs side er der en stigende interesse for en indsats i udviklingslandene; dette taler ligeledes for en udvidelse specielt af den bilaterale indsats. Det er et spørgsmål, hvorvidt og i bekræftende fald i hvilket omfang handelspolitiske hensyn bør indgå i overvejelserne vedrørende bistanden til udviklingslandene. Selv om det primære hensyn skal være at hjælpe udviklingslandene, vil bistanden sikkert i mange tilfælde kunne få et solidere og varigere grundlag, hvis den efterhånden kan støttes på en gensidig handelsmæssig interesse. Det er derfor af afgørende betydning for at kunne skabe et sådant stabilt grundlag for Danmarks samarbejde med udviklingslandene, at erhvervslivets aktive medvirken sikres. Såfremt den tekniske bistand til en vis grad koordineres med erhvervslivets interesser, vil de investeringer, som måtte følge i den tekniske bistands kølvand, kunne blive af betydning ikke alene for udviklingslandenes økonomiske udvikling, men også for dansk eksport. Således har de mange internationale kursus, der har været afholdt i Danmark, utvivlsomt skabt fremtidige kunder for danske maskiner og andre varer, ligesom